

Przedmiotowy system oceniania z Edukacji dla bezpieczeństwa dla klasy 3 gimnazjum

P- podstawowe (dopuszczający, dostateczny), PP- Ponadpodstawowe (dobry, bardzo dobry, celujący)

Oczekiwane wiadomości i umiejętności Uczeń:	Poziom wymagań
ROZDZIAŁ 1. OSTRZEGANIE O ZAGROŻENIACH I ALARMOWANIE	
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czemu służy system wykrywania skażeń i alarmowania • wyjaśnia, na czym polegają działania systemu wykrywania skażeń i alarmowania • rozpoznaje rodzaje alarmów i sygnałów alarmowych • wyjaśnia, jak należy się zachować po usłyszeniu alarmu 	PP PP P P
<ul style="list-style-type: none"> • omawia zasady zachowania się ludności po ogłoszeniu alarmu • zachowuje się właściwie (zgodnie z instrukcją) po ogłoszeniu alarmu w szkole • omawia sposoby przeciwdziałania panice 	P P PP
ROZDZIAŁ 2. POWSZECHNA SAMOOBRONA I OBRONA CYWILNA	
<ul style="list-style-type: none"> • wymienia podstawowe dokumenty ONZ regulujące działanie obrony cywilnej na świecie • wymienia podstawy prawne działania ochrony ludności i obrony cywilnej w Rzeczypospolitej Polskiej • charakteryzuje najczęstsze sytuacje stanowiące zagrożenie dla jednostki • wymienia zagrożenia dla grup społecznych • uzasadnia konieczność istnienia zorganizowanej ochrony ludności • podaje nazwę centralnego organu państwa odpowiedzialnego za obronę cywilną; wymienia terenowe organy obrony cywilnej • omawia cele i zadania obrony cywilnej • identyfikuje znak rozpoznawczy OC 	PP PP P P PP PP PP P
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminu „sytuacja kryzysowa” • wymienia i omawia najczęstsze zagrożenia zdrowia i życia na skutek powodzi, pożaru, huraganu i innych sytuacji kryzysowych zagrażających lokalnej społeczności • wymienia instytucje zajmujące się zarządzaniem kryzysowym 	P P PP
ROZDZIAŁ 3. ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA I DZIAŁANIA RATOWNICZE	
<ul style="list-style-type: none"> • omawia przyczyny powodzi • wymienia zadania organów państwa w zakresie ochrony przeciwpowodziowej 	P PP

Oczekiwane wiadomości i umiejętności	Poziom wymagań
<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia potrzebę obserwacji stanu wód oraz urządzeń hydrotechnicznych • wyjaśnia, jak należy się zachowywać w czasie powodzi i czego w czasie powodzi robić nie wolno • wymienia i uzasadnia niezbędne działania przygotowujące do ewakuacji z terenów zagrożonych powodzią 	<p>PP</p> <p>P</p> <p>P</p>
<ul style="list-style-type: none"> • wymienia najczęstsze przyczyny pożarów • charakteryzuje zagrożenia pożarowe w domu, szkole i najbliższej okolicy • wymienia podstawowe środki gaśnicze • omawia przeznaczenie podręcznego sprzętu gaśniczego i wskazuje jego typowe rozmieszczenie w obiektach publicznych (także w szkole) • identyfikuje znaki ochrony przeciwpożarowej • wyjaśnia, jak należy się zachować w przypadku dostrzeżenia pożaru • wyjaśnia, jak należy gasić zarzewie ognia • wyjaśnia, jak należy gasić odzież palącą się na człowieku 	<p>P</p> <p>PP</p> <p>P</p> <p>P</p> <p>P</p> <p>P</p>
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów „wypadek” i „katastrofa” • omawia przyczyny wypadków oraz katastrof komunikacyjnych i technicznych • omawia zasady zachowania się podczas wypadków i katastrof (komunikacyjnych, innych) 	<p>PP</p> <p>P</p> <p>PP</p>
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminu „ewakuacja” • omawia zasady ewakuacji ludności i zwierząt z terenów zagrożonych • wyjaśnia zasady zaopatrzenia ludności ewakuowanej w wodę i żywność • wymienia główne przesłanki do podjęcia ewakuacji spontanicznej • charakteryzuje najistotniejsze zasady opuszczania miejsc zagrożonych • kompletuje sprzęt i wyposażenie przydatne podczas ewakuacji; uzasadnia swój wybór 	<p>P</p> <p>P</p> <p>PP</p> <p>P</p> <p>P</p> <p>PP</p>
ROZDZIAŁ 4. PIERWSZA POMOC I RESUSCYTACJA	
<ul style="list-style-type: none"> • omawia budowę i zasady funkcjonowania układu oddechowego człowieka • omawia budowę i zasady funkcjonowania układu krążenia człowieka • wyjaśnia zasady oceny układu oddechowego i krążenia (ABC) 	<p>PP</p> <p>PP</p> <p>P</p>
<ul style="list-style-type: none"> • wymienia kolejne ogniwa łańcucha przeżycia; omawia ich znaczenie • wyjaśnia, jak działa w Polsce system ratowniczy 	<p>P</p> <p>PP</p>

Oczekiwane wiadomości i umiejętności Uczeń:	Poziom wymagań
<ul style="list-style-type: none"> • wymienia numery alarmowe i omawia właściwy sposób wzywania pomocy • omawia zasady postępowania aseptycznego i bezpiecznego dla ratownika 	<p>P</p> <p>P</p>
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polega resuscytacja krążeniowo-oddechowa • rozpoznaje stan osoby poszkodowanej; prawidłowo bada jej oddech (na manekinie) • wymienia zagrożenia dla osoby nieprzytomnej • układa poszkodowanego w pozycji bezpiecznej • wykonuje samodzielnie resuscytację krążeniowo-oddechową u dorosłych i dzieci (na manekinach) • wyjaśnia, na czym polega pomoc ratownicza w zadławieniu • wyjaśnia, do czego służy automatyczny defibrylator zewnętrzny, na czym polega jego działanie i gdzie powinien się znajdować 	<p>P</p> <p>P</p> <p>PP</p> <p>P</p> <p>P</p> <p>P</p>
<ul style="list-style-type: none"> • omawia znaczenie czasu w udzielaniu pierwszej pomocy • wymienia zawartość apteczki pierwszej pomocy; posługuje się apteczką pierwszej pomocy • wymienia rodzaje krwawień • udziela pomocy przy krwawieniu odpowiednio do rodzaju krwawienia • udziela pomocy w przypadku krwawienia z nosa • wyjaśnia, dlaczego krwotok i wstrząs krwotoczny zagrażają życiu 	<p>P</p> <p>P</p> <p>PP</p> <p>P</p> <p>P</p>
<ul style="list-style-type: none"> • udziela pomocy przy urazach kończyn • demonstruje sposoby użycia chusty trójkątnej 	<p>P</p> <p>PP</p>
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym jest zasłabnięcie, i omawia zasady postępowania w przypadku zasłabnięcia • wyjaśnia znaczenie bólu w klatce piersiowej jako objawu stanu zagrożenia życia • wyjaśnia zasady postępowania z poszkodowanym skarżącym się na ból w klatce piersiowej 	<p>P</p> <p>PP</p> <p>P</p>
<ul style="list-style-type: none"> • omawia skutki działania niskiej temperatury na organizm ludzki • wymienia części ciała najłatwiej ulegające odmrożeniom • wyjaśnia, na czym polega pierwsza pomoc: - w wychłodzeniu - w odmrożeniu • wyjaśnia, od czego zależy temperatura odczuwalna 	<p>PP</p> <p>P</p> <p>P</p> <p>PP</p>

Oczekiwane wiadomości i umiejętności Uczeń:	Poziom wymagań
<ul style="list-style-type: none"> • omawia zagrożenia wynikające z intensywnych opadów śniegu, porywistych wiatrów i bardzo niskich temperatur oraz prawidłowe zachowanie w takich sytuacjach 	PP
<ul style="list-style-type: none"> • omawia skutki działania wysokiej temperatury na organizm ludzki • udziela pomocy osobie poszkodowanej na skutek oparzenia termicznego • udziela pomocy osobie poszkodowanej na skutek oparzenia chemicznego: <ul style="list-style-type: none"> - skóry - przełyku i przewodu pokarmowego - oczu • wyjaśnia znaczenie terminów „udar słoneczny” i „udar ciepły” • wyjaśnia, jak można pomóc osobie, która ucierpiała wskutek udaru • omawia prawidłowe postępowanie w czasie upałów 	PP P P PP P P
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, jakie skutki wywołują porażenia prądem elektrycznym i od czego zależy stopień obrażeń • wyjaśnia, jak udzielić pomocy osobie porażonej prądem elektrycznym • wyjaśnia, jak należy się zachowywać i czego należy unikać w czasie burzy 	PP P P
<ul style="list-style-type: none"> • wymienia najczęstsze przyczyny utonięć • wyjaśnia, jak należy postępować, by bezpiecznie udzielić pomocy osobom tonącym • wyjaśnia, jak należy postępować, by bezpiecznie udzielić pomocy osobom tonącym na skutek załamania lodu 	P P PP
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polega pierwsza pomoc przy zatruciach: <ul style="list-style-type: none"> - pokarmowych - lekami - gazami - środkami chemicznymi 	P P P P
<ul style="list-style-type: none"> • wymienia najczęstsze przyczyny wypadków drogowych • uzasadnia znaczenie udzielania pierwszej pomocy poszkodowanym w wypadkach drogowych • omawia zasady zachowania się podczas udzielania pomocy poszkodowanym w wypadkach drogowych 	P PP P
ROZDZIAŁ 5. OCHRONA PRZED SKAŻENIAMI	
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminu „promieniotwórczość” • omawia wpływ substancji promieniotwórczych na ludzi, zwierzęta, żywność i wodę • podaje wysokość dawki promieniowania, która wywołuje typowe objawy choroby popromiennej 	P P PP

Oczekiwane wiadomości i umiejętności Uczeń:	Poziom wymagań
<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady wykorzystania promieniotwórczości w służbie ludzkości • wyjaśnia, na czym polegają zabiegi sanitarne i zabiegi specjalne • podaje nazwy instytucji w Polsce, w ramach których działają służby monitorujące poziom radiacji 	PP P PP
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: „skażenie” i „zakażenie” • wymienia możliwe źródła skażenia • wymienia sposoby zabezpieczenia żywności i wody przed skażeniami • charakteryzuje walory ochronne różnych rodzajów opakowań • uzasadnia konieczność stałej ochrony wody i żywności, zwłaszcza w czasie zdarzeń kryzysowych • omawia sposoby postępowania w przypadku zagrożenia skażeniami promieniotwórczymi • planuje wielkość zapasów wody i żywności na potrzeby swojej rodziny, na określony czas 	P P P P PP PP PP
ROZDZIAŁ 6. ZAGROŻENIA CHEMICZNE	
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polega uzdatnianie skażonej żywności i wody • wyjaśnia znaczenie terminów: „odkazywanie”, „dezaktywacja” (mechaniczna, fizyczna, chemiczna), „dezynfekcja”, „dezynsekcja”, „deratyzacja” 	P PP
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminu „piktogram” • wymienia rodzaje oznakowań substancji toksycznych i miejsca ich ekspozycji • rozpoznaje znaki substancji toksycznych na pojazdach i budowlach • proponuje działania chroniące ludzi przed działaniem substancji szkodliwych • przedstawia zasady postępowania w okolicznościach nakazujących opuszczenie zagrożonego miejsca 	PP PP P P PP
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia zasady postępowania w przypadku awarii instalacji chemicznej i środka transportu oraz rozszczelnienia zbiorników z substancjami toksycznymi • wymienia zagrożenia lokalne stwarzane przez przemysł i transport • podaje przykłady zastępczych środków ochrony dróg oddechowych i skóry 	P PP PP

Podręcznik: **Żyję i działam bezpiecznie** wydawnictwo Nowa Era

Kryteria oceniania:

Celujący:

- inicjuje dyskusję
- przedstawia własne (racjonalne) koncepcje rozwiązań, działań, przedsięwzięć
- systematycznie wzbogaca swoją wiedzę i umiejętności, dzieli się tym z grupą
- odnajduje analogie, wskazuje szanse i zagrożenia określonych rozwiązań
- wyraża własny, krytyczny, twórczy stosunek do omawianych zagadnień

- argumentuje w obronie własnych poglądów

Bardzo dobry:

- sprawnie korzysta ze wszystkich dostępnych źródeł informacji
- samodzielnie rozwiązuje zadania i problemy postawione przez nauczyciela
- jest aktywny na lekcjach i zajęciach pozalekcyjnych (zawodach, konkursach)
- bezbłędnie wykonuje czynności ratownicze, koryguje błędy kolegów
- odpowiednio wykorzystuje sprzęt i środki ratownicze
- sprawnie wyszukuje w różnych źródłach informacje o sposobach alternatywnego działania (także doraźnego)
- umie pokierować grupą rówieśników
- zdobył pełen zakres wiedzy przewidziany w programie
- sprawnie wykorzystuje wiedzę z różnych przedmiotów do rozwiązywania zadań z zakresu edukacji dla bezpieczeństwa

Dobry:

- samodzielnie korzysta ze wskazanych źródeł informacji
- poprawnie rozumie w kategoriach przyczynowo- -skutkowych
- samodzielnie wykonuje typowe zadania o niewielkim stopniu złożoności
- podejmuje wybrane zadania dodatkowe
- jest aktywny w czasie lekcji
- poprawnie wykonuje czynności ratownicze, umie dobrać potrzebny sprzęt i wykorzystać niektóre środki ratownicze
- opanował materiał programowy w stopniu zadowalającym

Dostateczny:

- pod kierunkiem nauczyciela wykorzystuje podstawowe źródła informacji
- samodzielnie wykonuje proste zadania w trakcie zajęć
- przejawia przeciętną aktywność
- opanował podstawowe elementy programu, pozwalające na podejmowanie w otoczeniu działań ratowniczych i zabezpieczających

Dopuszczający:

- przy pomocy nauczyciela wykonuje proste polecenia, wykorzystując podstawowe umiejętności
- wykazuje braki w wiedzy, nie uniemożliwiają one jednak dalszej edukacji i mogą zostać usunięte

Niedostateczny:

- nie potrafi wykonać prostych poleceń, wymagających zastosowania podstawowych umiejętności
- wykazuje braki w wiedzy, które uniemożliwiają dalszy rozwój w ramach przedmiotu

Skala oceniania:

100%	-celujący
90-99%	-bardzo dobry
75-89%	-dobry
51-74%	-dostateczny
31-50%	-dopuszczający
0-30%	-niedostateczny

Ogólne zasady oceniania uczniów

1. Sprawdziany- zapowiedziane tydzień wcześniej, po każdym dziale.
2. Kartkówki- zapowiedziane i niezapowiedziane z 3 ostatnich lekcji.
3. Każdy uczeń otrzyma ocenę za odpowiedź ustną- meldunek na początku lekcji.
4. Uczeń może uzyskać ocenę za aktywność na zajęciach.
5. Uczniowie otrzymają ocenę za każde wykonane zadanie praktyczne z pierwszej pomocy.
6. Jeżeli uczeń był nieobecny na sprawdzianie lub kartkówce pisze w terminie ustalonym z nauczycielem.
7. Uczeń może być nieprzygotowany do zajęć dwa razy w semestrze- na początku lekcji zgłasza to nauczycielowi.
8. Jeżeli uczeń nie ma zadania domowego zgłasza to nauczycielowi po wejściu do klasy i otrzymuje minus, trzy minusy ocena niedostateczna, jeżeli nie zgłosi otrzymuje ocenę niedostateczną.
9. Uczeń może poprawić każdą ocenę w terminie ustalonym z nauczycielem.
10. Każdy uczeń otrzyma ocenę na koniec semestru za aktywność.
11. Każdy uczeń otrzyma ocenę za prezentację na dany temat.
12. Uczeń może otrzymać ocenę pozytywną lub negatywną za notatkę z lekcji bądź jej brak.

13. Rozmowy lub ściąganie na sprawdzianie powoduje zabranie kartki przez nauczyciela i koniec pisania, uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną (1).
14. W ocenianiu bieżącym uczeń otrzyma ustnie lub pisemnie informację na temat co robi dobrze, a co i jak wymaga poprawy.
15. Podawanie przed każdą formą sprawdzania wiedzy i umiejętności ucznia kryteria do pracy- czyli co będzie podlegać ocenianiu
16. Po sprawdzianie uczeń otrzyma informację zwrotną pisemnie co robi dobrze a co wymaga poprawy.

Sylwia Pochłopeń